

Przedmowa

Prawo medyczne to kształtująca się na naszych oczach gałąź prawa, obejmująca zagadnienia związane z leczeniem. Są to kwestie administracyjne związane z organizacją służby zdrowia, jej finansowaniem, kontraktowaniem świadczeń medycznych, prawami pacjenta dotyczącymi różnych sfer jego życia na styku ze służbą zdrowia. Następnie, to sfera zagwarantowanej konstytucyjnie wolności człowieka, także wolności od leczenia, nawet gdyby zaniechanie leczenia prowadziło do bezpośredniego zagrożenia życia, a nawet do nieuchronnej śmierci. Pojawia się również zagadnienie prawa do praktykowania religii (posługi religijnej) podczas pobytu w zamkniętym zakładzie leczniczym lub do jej niepraktykowania. Wreszcie, to cała problematyka prawnokarna, określająca w gruncie rzeczy dopuszczalność procedur leczniczych zwykłych i eksperymentalnych w oparciu o pojęcie czynności leczniczych, rozstrzygająca też o odpowiedzialności lekarza za błąd w sztuce.

Prawo medyczne to także regulacje dotyczące działań lekarza w związku z wykonywaną praktyką. Pojawia się w tym kontekście kontrowersyjna kwestia klauzuli sumienia, jako przywileju lekarza pozostającego w konflikcie z prawem pacjenta do leczenia, które jest w świetle prawa legalne.

Konieczne jest rozważenie zakresu tajemnicy lekarskiej, obowiązku współdziałania z organami ścigania podczas postępowania przygotowawczego, a następnie podczas procesu sądowego, które to obowiązki pozostają w oczywistej kolizji z zagwarantowanym ustawą prawem do zachowania w tajemnicy wszystkiego, o czym dowiedział się w czasie wykonywania obowiązków zawodowych.

Każdy z wymienionych problemów budzi kontrowersje wśród prawników, a także między prawnikami a medykami. Kontrowersje te mają podłoże światopoglądowe, ideologiczne, ale powstają też w toku wykonywania praktyki medycznej, gdy lekarz staje przed problemem identyfikowanym, jako problem etyczny a nawet prawny, np. kiedy można leczyć bez zabiegania o zgodę, czy można leczyć wbrew woli chorego, czy tajemnica lekarska jest ważniejsza niż oczywisty interes społeczny. To tylko niektóre przykłady wątpliwości, jakie pojawiają się w życiu, przede wszystkim po stronie lekarza, ale też u pacjentów.

Autorzy podjęli próbę ustosunkowania się do wybranych problemów prawnych w związku z medycyną, na ile udaną – rozstrzygną Czytelnicy.

*Teresa Gardocka
Dariusz Jagiello*